

**Tento materiál byl vytvořen v rámci projektu Operačního programu
Vzdělávání pro konkurenceschopnost.**

Projekt MŠMT ČR	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.2146
Název projektu školy	Inovace ve vzdělávání na naší škole ZŠ Studánka
Klíčová aktivita III/2	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada č. III

Identifikátor DUM: VY_32_INOVACE_SADA III_D , DUM 12

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Název: Nástup Habsburků na český trůn

Autor: Mgr. Ilona Bartošková

Stručná anotace: Pracovní list se věnuje období první poloviny 16. století, kdy dochází ke změně panovníka na českém trůně. Žáci si uvědomují okolnosti, které k této změně vedly i důvody, které k trůnu přivedly Habsburky. Seznamují se také s tehdejším uspořádáním české společnosti a termínem „stavovská monarchie“.

Metodické zhodnocení: Materiál byl odpilotován ve třídě 7. A dne 24. 5. 2011 a naplňuje očekávaný výstup „žák objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.“ Nutnou pomůckou pro poslední úkol je učebnice, popř. jiný zdroj informací. Lze nahradit i frontálním výkladem učitele.

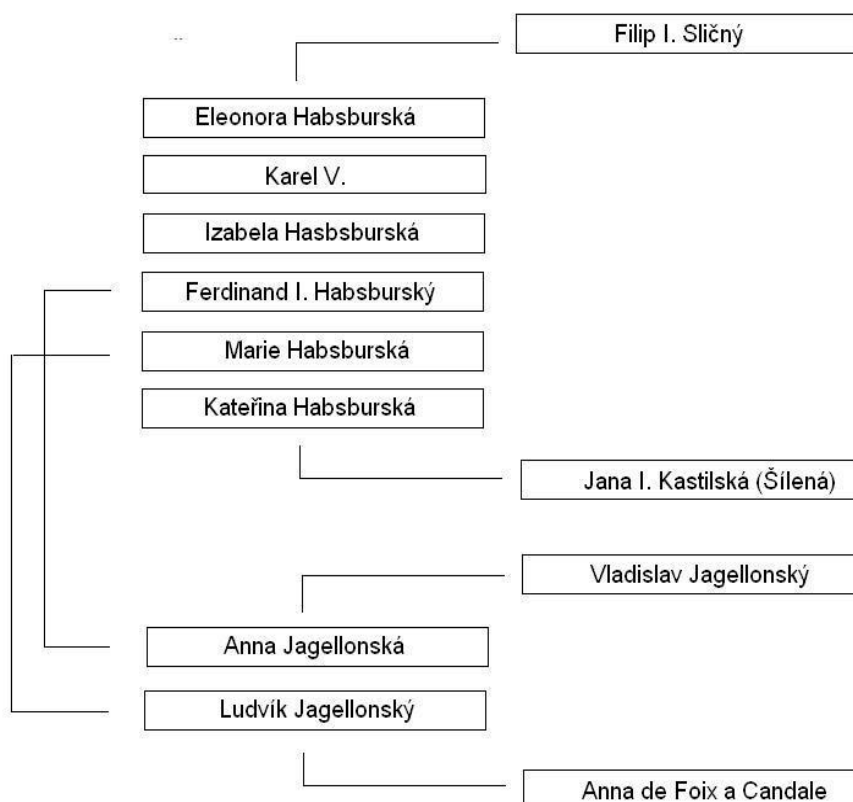
]

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Roku 1526 se na území dnešního Maďarska u Moháče střetly armády Osmanské a Uherské říše. Na bitevním poli zůstalo přes 30 tisíc mrtvých, v blízké bažině nalezl smrt i nejvýznamnější účastník – český a uherský král.

Jak se jmenoval????

Bitva u Moháče znamenala nejen drtivé vítězství Turků, ale pro české království především ztrátu krále, který zemřel bez potomků. Bylo proto třeba najít jiného. Jedním z kandidátů byl i Ferdinand I. Habsburský. Z uvedeného rodokmenu zjistěte, o co opíral svůj nárok na český trůn.

Odpověď:

23. října roku 1526 čeští stavové tak, jak bylo jejich právem, volili nového panovníka a z kandidátů, mezi kterými byl prý i Vojtěch z Pernštejna, vybírají Ferdinanda I.

Habsburského. Netuší, že s ním usedají Habsburkové na český trůn na dlouhých 392 let. Déle českému království žádný jiný rod nepanoval.

Kterého roku vláda Habsburků skončila? Kdo nastoupil po nich?

.....

Ferdinand I. Habsburský se v českém království setkal se zvláštním uspořádáním společnosti. Byla nábožensky nejednotná, byli zde kališníci (utrakvisté), lutheráni, kalvinisté i málo početná Jednota bratrská. Ferdinand se tak stal katolickým králem v nekatolické zemi.

Rozhodni, který z uvedených výroků platí pro situaci v českých zemích v době nástupu Habsburků:

- 1. V českých zemích žilo v první polovině 16. století více katolíků než protestantů.**
- 2. České království 1. pol. 16. století bylo nábožensky nejednotné. Žili zde příslušníci různých protestantských církví, kteří ale početně převyšovali katolíky.**
- 3. Nový český král, ač sám věřící, musel vládnout zemi, kde byla většina ateistů.**

Náboženská nejednota nebyla to jediné, co české země rozdělovalo. Lidé se navíc dělili do různých společenských vrstev, které se lišily svými právy.

K doplnění následujícího textu použij učebnici, popř. jiný zdroj informací.

Českou společnost 16. století tvořila velká skupina lidí, kteří neměli žádná politická práva (o ničem nerozhodovali a byla jich většina – zemědělci, chudina) tzv. **poddaní** a skupina lidí, která měla podíl na moci – **stavy**. Nejvyšší stav tvořila – páni ze starých šlechtických rodů (např.,), druhým stavem byla, též zemané, třetím stavem pak, který tvořili zástupci královských měst. Především z stavu se vybírali nejvyšší úředníci, kteří tvořili zemskou vládu v čele

s, který zastupoval krále. Zástupci všech tří stavů zasedali na, který měl mnoho práv, např. povoloval králi vybírat daně. Taková monarchie (země s vládou panovníka), kde panovník nevládne sám (absolutisticky), ale musí se radit se stavy, se nazývá

Řešení

1. Ludvík Jagellonský

2. Ferdinand I. Habsburský byl švagrem Ludvíka Jagellonského. Jeho sestra Marie byla manželkou Ludvíka Jagellonského a Ludvíkova sestra Anna byla zase manželkou Ferdinanda Habsburského.

3. Habsburkové vládli v českých zemích až do roku 1918. Po skončení první světové války se habsburská monarchie rozpadla a vznikla samostatná Československá republika.

4. *Rozhodni, který z uvedených výroků platí pro situaci v českých zemích v době nástupu Habsburků:*

České království 1. pol. 16. století bylo nábožensky nejednotné. Žili zde příslušníci různých protestantských církví, kteří ale početně převyšovali katolíky.

5. Českou společnost 16. století tvořila velká skupina lidí, kteří neměli žádná politická práva (o ničem nerozhodovali a byla jich většina – zemědělci, chudina) tzv. **poddaní** a skupina lidí, která měla podíl na moci – **stavy**. Nejvyšší stav tvořila **vyšší šlechta** – páni ze starých šlechtických rodů (např. Rožmberkové, Pernštejnové), druhým stavem byla **nižší šlechta**, též zemané, třetím stavem pak **městský stav**, který tvořili zástupci královských měst. Především z **nejvyššího** stavu se vybírali nejvyšší úředníci, kteří tvořili zemskou vládu v čele s **purkrabím**, který zastupoval krále. Zástupci všech tří stavů zasedali na **zemském sněmu**, který měl mnoho práv, např. povoloval králi vybírat daně. Taková monarchie (země s vládou panovníka), kde panovník nevládne sám (absolutisticky), ale musí se radit se stavy, se nazývá **stavovská**.